

הרגשים והגשות על פי פרשת השבוע

פרשת וישלח | עלון מס' 4

איזהו גבור הפוכש את יצרו - גיבור שמנצח אחרים, הרי כל גבורתו תלויה בניצוח האחרים, אבל כשהאחרים אינם אין ביטוי לגבורתו, הרי אומר כל מה שהוא ניצח זה כי היה מישוהו מולו, לעומת הכובש את יצרו זה מצד האדם שבו ולכן הוא נקרא גיבור.

איזהו עשיר השמח בחלקו - עשיר שתלוי בנכסים הרי כולו תלוי במעלת הנכסים שזה דבר חיצוני, ואם ילכו הנכסים הרי שבטלה עשירותו, לעומת השמח בחלקו הרי עשירותו היא מחמת עצמו.

איזהו מקבד המקבד את הבריות - אם נאמר שמכובד הוא מי שמכבדים אותו, הרי שוב זה תלוי ברצונם של אחרים וברגע שיחדלו מלכבדו, הרי הלך לו הכבוד, לעומת מי שמכבד את הבריות, הרי הוא שולט על הכבוד האמיתי, הוא המכובד שחולק את כבודו לאחרים.

נמצאנו למדים, שהעשיר השמח בחלקו, מבין שמה שהוא בעצם קיבל מבורא עולם זה כלים, שע"י זה הוא יוכל לעבוד אותו, ולכל אחד יש את הכלים המיוחדים לו, בכישרונות... ביכולות... בכוחות... בתכונות... וכו', ולכן פלוני קיבל כלים של עשירות לעבוד את בורא עולם, ואלמוני קיבל כלים של עניות בשביל לעבוד את בורא עולם, היו תנאים שהיו עניינים מרודים, והיו תנאים שהיו עשירים מופלגים, והנלמד מכאן שאדם שמבין שהכלים שיש לו זה מה שהבורא עולם יעד לו לצורך העבודה שלו, ולכן, לא הכלים נותנים את הערך לאדם, אלא להפך האדם נותן את הערך לכלים, שיסייעו לו לעבוד את הבורא"ע, וזהו הפשט במידתו של יעקב שהיה דומה לבוראו בבחינת לבדו, כמו שהקב"ה אינו תלוי בבריות וכבודו הוא בעצם, כך אצל יעקב אינו הוא בחינה של 'לבדו', הוא לא תלוי באף אחד, אלא הוא עובד את הקב"ה וממלא את התפקיד שלו, לפי הכלים שיש לו, ולפי התנאים שנתנו לו, הוא משתמש עם זה לצורך עבודת ד', ולפי זה גם יתבאר מדוע חזר יעקב על פכין קטנים, עד כדי שהגמרא אומרת מכאן לצדיקים שממונם חביב עליהם יותר מגופם, וכי נשאל עד כדי כך? אלא שיעקב הבין שגם הפכין קטנים, אם ד' הביא לו אותם, כנראה שהם נצרכים לעבודת ד' שלו, ואסור לו לזלזל בזה, ואף אנו מבינים, שאין לאדם לחיות אלא לפי הכלים הפנימיים שלו, ולא להיות תלוי בחסדי אחרים, ודווקא הכישרון שלך, והתכונות שלך, והיכולות שלך, הם מטרת הבורא לכוון אותך לעבוד אותו לפי מה שהוא העניק לך.

אמנם, ברור שאני חי בחברה, ברור שאני חי עם אנשים וקהילה, אבל העוצמות שלי מגיעות מהלבד שלי, מהפנימיות שלי, והלבד היא לא חולשה אלא דווקא נקודת החוזק.. נקודת עוצמה..

כה: וינתר יעקב לבדו ויאבק איש עמו עד עלות השחר:

רבי פרקיה בשם רבי סימון אמר אין פאל, ומי פאל, ישרון, ישאל סבא, מה הקדוש ברוך הוא פתוב בו (ישעיה ב.יז): ונשגב ה' לבדו, אף יעקב וינתר יעקב לבדו. (מדרש רבה)

שרוליק אתה יודע הייתי השבוע בכותל הייתי שם לבד...

מה לבד, הכותל היה ריק??

לא... היו אנשים, אבל כשהתפללתי הרגשתי שאני נמצא שם לבד...

*****

בדרך כלל המשמעות של לבד הינה משמעות של חסרון לבד בלי חברים.... לבד זה בדידות...

כאן במדרש ישנה הקבלה בין יעקב אבינו שנכתב בו 'ויוותר יעקב לבדו' לבין הקב"ה שגם בו נכתב 'ונשגב ד' לבדו', לעתיד לבוא אצל בורא עולם יהיה בחינה של גילוי מלכות, שכולם יראו ונשגב ד' לבדו, וצריך להבין מהי ההקבלה בבחינה של ה'לבדו'.

כיום בעולם יש כל מיני תהליכים של רוע, כוחות של רשע, שזה נראה סתירה כביכול למלכות שמים, אבל יבוא יום שכולם יבינו, שהכל היה במטרה אחת להביא לגילוי כבוד שמים, או ע"י שהרשעים יענשו ויצדיקו דין שמים, או בכל מיני תהליכים שהתבררו לאחר זמן שזה הוביל לכבוד שמים כמו אצל פרעה והמן וכדו'.

הרב דסלר זצ"ל מביא בשם האלטער מקלם - 'רצון ד' וכבודו יצא לפועל על כל פנים או על ידי האדם באופן פעיל במעשיו הטובים, או על גבי האדם כאשר יחטא ויענש וישמש כאמצעי סביל לגילוי כבודו'.

הרי לנו, שכבוד שמים אינו תלוי בשום נתון חוץ מבורא עולם, ובסופו של דבר כל פעולה תביא לגילוי הנורא של כבוד שמים, ועל פי זה ניתן לבאר, כמו שמעלותיו של בורא עולם אינם תלויים במעשי הנבראים אלא עומדים מעצמם, כן אצל הצדיק, המעלות והערך אינם באים מבחוץ, אלא מהכרה פנימית במעלותיו, ולפי מהלך זה נבאר ע"פ דברי המהר"ל את המשנה במסכת אבות:

בן זומא אומר, איזהו חכם הלומד מפל אדם - דווקא אדם הלומד מכל האדם, הוא נמצא במדרגת ביקוש החכמה בדרגה הכי גבוהה, לעומת מי שנתלה באדם מסויים כשילך האדם ההוא הרי חכמתו נפסקת.

שבת שלום ומבורך

מעובד ע"פ ספר 'שפתי חיים'

'קדשנו במצותיך'

או"א רצה במנוחתנו, קדשנו במצותיך, וְתוּ חֲלָקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ, שְׁבַעֲנוּ מִטּוֹבְךָ, וְשִׁמְחָנוּ בִּישׁוּעָתְךָ.

מידי שבת, בימי חג ומועד, אנחנו אומרים את התפילה הזו, בשיחה שהייתה לי עם אברך מופלג הוא תמה, מדוע התפילה הזו לא מתקבלת? לא הבנתי איזה בקשה? ענה לי הבקשה של 'קדשנו במצותיך', האם אנחנו באמת מרגישים שהמצוות מקדשים אותנו? למה באמת? אנחנו הרי מקיימים ביום אולי מאות מצוות, מדוע לא מרגישים איזו הרגשת קדושה??

במסגרת הדיון הגענו להבנה, בשולחן ערוך (בסימן ס' סעיף יא) מביא את המחלוקת הידועה, האם מצוות צריכות כוונה או לא, ובמצוות דאורייתא נפסק שאכן מצוות צריכות כוונה, ובמשנ"ב (ס"ק ז') מביא שבכל מצווה ישנם שני כוונות, א. כוונת הלב למצווה עצמה והיינו שיכון לקיים כאשר צווה ד' ב. כוונה לצאת בה ידי חובה. ומביא המשנה ברורה שלפי מה שנפסק להלכה, שבמצוות דאורייתא צריכות כוונה, אם לא כיון ליבו בעשיית המצווה לא יצא מן התורה, ואפי' אם יש לו ספק מכיוון שבמצווה דאורייתא ספיקא לחומרא...

והרי הדברים מבהילים למתבונן, כמה מצוות מדאורייתא יש לנו ביום יום, מצות ספורות, קריאת שמע, תפילין, ציצית, ברכת המזון, כיבוד אב ואם, ועוד כמה מצוות בודדות...בחגים ושבטות.... אם לא מכוונים בהם, לכאורה לא יצאנו ידי חובה... וביותר, הרי מן הסתם אדם רגיל בחי היום יום, נתקל בכמה עשרות מצוות של חסד, לעזור.. לתמוך... השכנה מבקשת מצרך... חבר מבקש עזרה.... שכן מבקש הלוואה... והנה מצוות חסד, היא מצווה דאורייתא, ואם חלילה לא מכוונים בה אזי....

אם כן כשנחזור לראש השאלה, מדוע לא מרגישים קדושה במצווה, אזי ניתן אולי לומר, משום שלא מרגישים שאנו אכן מקיימים מצוות, זה נהפך אצלנו לדבר שבשגרה... מלומדה נקרא לזה??? כשאני מלווה לחבר את העט שלי, אם רק א חשוב במחשבה פשוטה הריני מקיים מצוות חסד... באותו רגע שדרגתי את המעשה הפשוט הזה, של נתינת עט למעשה מצווה... למעשה שמקדש אותי.. כי המצווה במציאות מקדשת... היא מרוממת... כל זאת בתנאי שאכן הפכתי אותה למעשה מצווה... נו ואיך הופכים מעשה טכני למעשה של מצווה??? במחשבה פשוטה... הרי לנו מה כוחה של מחשבה פשוטה.....

נתאר לעצמינו את ראובן ושמעון, היושבים יחד באותו הספסל בבית הכנסת בחג הסוכות, ושניהם מנענעים את ארבעת המינים בהתלהבות וחשק... לאחר מאה ועשרים שנים, מתייצבים הם לדין בבית דין של מעלה, ושמעון מביט לעבר ראובן ואומר 'הוא - האא'... כמה שכר הוא מקבל על מצוות ארבעת המינים שלו, מן הסתם שכרי הרבה יותר גדול, השקעתי טיפה יותר גם בהידור וגם במחיר... אך למרבה ההפתעה שכרו הוא ממש לאין ערוך הרבה פחות מראובן... פונה הוא בתמיהה, מדוע שונה חלקי מחלקו של ראובן, הרי שנינו ישבנו על אותו הספסל, שנינו נענענו את הלולב לד' רוחות השמים, ואני השקעתי ממון יותר מראובן מדוע זה חלקי....

והתשובה היא עצובה וכואבת... ידיך ראובן אכן השקיע פחות כסף בקניית הד' מינים, אבל כשהוא נענע אותם הוא כיון במחשבה פשוטה, שציווני לקיים רצון בוראי, אתה כבודך במקומך, כיוונת הלוואי שכולם יראו איזה אתרוג יפה רכשתי...

ומכאן נבין עד כמה עומקה של מחשבה... היא משדרגת את הפנימיית שלך במעשה, לרמה אחרת לגמרי...

וזה יכול לתפוס אותנו בכל מעשה מצווה לא רק במצוות דאורייתא, גם במצוות דרבנן ניתן בקלות לשדרג את המצווה בכמה מונים... מחשבה קלה, הרגש קל... תפילה - אני כעת מתפלל לפני המלך... עונג שבת - אני מקיים רצון בוראי שציווני להתענג בשבת קודש... אפי' דבר פשוט כמו שינה בשבת... מחשבה קלה... ו...זה נהפך למצווה... נכון שיש דברים שבפשטות אני עושה כי זה מצווה, אבל מחשבה קלה שלי שציווני לקיים רצון בוראי.. וקיבלנו שדרוג נפלא... ולעניינינו, א"כ ברור שאדם המעוניין להתקדש בקדושת המצוות, עליו להעניק תוכן פנימי למצווה שתרומם אותו..... שתקדש אותו... אמנם, ברור שעל כל מעשה מצווה יש את השכר הראוי לקיום מצווה, אבל כאשר מעניקים לה מימד עומק פנימי, עם מחשבה פשוטה, אני כרגע מקיים מצווה... אני כרגע עושה את מצוות בוראי... המצווה הופכת למשהו אחר לגמרי...

שנוכחה!!